

TE DEUM

Koninklijke hoogheden, Mevrouw, Monseigneur,

Het is voor mij en alle aanwezigen hier, een waar genoegen om u te kunnen ontvangen in dit mooie stadhuis van onze provinciehoofdstad. En het zal hier nog veel mooier worden, want eind 2024 worden de deuren ervan even gesloten voor een ingrijpende renovatie. De historische salons toonden u daarnet reeds een voorproefje van dit huzarenstukje dat hier de komende jaren op de agenda staat.

Bedankt ook, mevrouw, monseigneur, dat u tijd hebt vrijgemaakt om deze feestelijke dag samen met ons te vieren. Het geeft toch een bijzondere meerwaarde aan deze plechtigheid, en het wordt door iedereen enorm geapprecieerd.

Geachte aanwezigen in al uw titels en hoedanigheden,

Traditioneel blikken we tijdens deze nationale feestdag ook even terug op het voorbije jaar, en ook dit jaar wil ik mij aan deze traditie houden.

In het afgelopen jaar is er natuurlijk heel wat gebeurd, maar er is jammer genoeg één problematiek die met voorsprong het nieuws onophoudelijk is blijven domineren, ook al hadden we het allemaal liever anders gezien. En dan heb ik het natuurlijk over de **oorlog in Oekraïne**.

De indrukwekkende beelden die de wereld rondgingen over de Russische inval in Oekraïne, staan ook bij mij nog steeds op het netvlies gebrand, evenals de bombardementen op onschuldige burgers in verschillende Oekraïense dorpen en steden // die tot op de dag van vandaag nog steeds doorgaan. De oorlog in Oekraïne leidde tot een **grote vluchtelingenstroom**, waarbij ook Vlaams-Brabant meer dan een duit in het zakje deed om Oekraïense ontheemden op te vangen. In onze provincie creëerden wij liefst **5.241**

structurele slaapplekken // maar we deden veel meer dan enkel zorgen voor een *onderdak*. Met vereende krachten werd een *multidisciplinair flankerend beleid* op poten gezet, dat ervoor zorgt dat die Oekraïense vluchtelingen ook de nodige begeleiding krijgen in de vorm van aangepast onderwijs, sociale integratie en ondersteuning om aan werk te geraken.

Dit was mogelijk dankzij de enorme *solidariteit en gastvrijheid van burgers en gezinnen, gecombineerd met grote inspanningen van onze lokale besturen*.

Ik ben als gouverneur echt wel fier en dankbaar over hoe we in onze provincie samen tot dit resultaat gekomen zijn. Maar het leed van mensen in zo een waanzinnige oorlog is en blijft nog altijd groot. Daarom ook een oproep aan iedereen om dit opvangverhaal te blijven steunen, ook al treedt er soms een vorm van gewenning op waardoor de sense of urgency wat dreigt te verdwijnen.

Want jammer genoeg is het einde van die verschrikkelijke oorlog nog niet in zicht, / en weegt dit ook op onze economie. Gelukkig zijn de energie- en voedselprijzen wat gestabiliseerd waardoor men een verdere daling van de inflatie verwacht en voor de meeste sectoren zijn er zelfs vooruitzichten op een voorzichtige groei.

Maar deze vooruitzichten nemen niet weg dat de oorlog nog dagelijks en nog lang een impact zal hebben op wereldvlak. De mondiaal georganiseerde orde die ontstond na de koude oorlog moet politiek hersteld worden. De financiële impact zal ook op Belgisch niveau blijven doorwegen: een verhoogd defensiebudget is er één van, maar de kost van de heropbouw van Oekraïne wordt tegen 20233 geschat op bijna 400 miljard euro, en zal ook inspanningen vragen van ons land.

De nood voor weerbaarheid van ons land en van de bevolking

Maar de voornaamste en meest zorgwekkende vaststelling is dat de oorlog nog lang niet gedaan is, en dat er ons dus nog moeilijke tijden staan te wachten. Bijgevolg is het belangrijk voldoende aandacht te hebben voor het ontwikkelen van een duurzame *risico-cultuur* in alle sectoren van onze samenleving, alsook een verhoogde *weerbaarheid* van de burgers. Dit was trouwens ook de belangrijkste aanbeveling van een commissie van experts inzake crisisbeheer, die door onze Minister van Binnenlandse Zaken werd aangesteld om lessen te trekken uit de opeenvolgende crisissen die we in ons land gekend hebben tijdens de laatste jaren (o.a. de Corona pandemie en de zware wateroverlast in de zomer van 2021).

Concreet houdt dit in dat men de burgers moet laten participeren in elke stap van de risicocycclus // en dit bij voorkeur op lokaal niveau aangezien dit het niveau is dat het dichtst bij die burger staat.

De expertencommissie moedigt lokale overheden dan ook aan om diverse burgerhulpinitiatieven of vrijwilligersstructuren te faciliteren. Het doel hiervan is NIET om in de plaats te treden van de professionele hulpdiensten, maar om op een complementaire en goed gecoördineerde manier ongevaarlijke opdrachten uit te voeren // zodat die hulpdiensten zich tijdens zo'n crisis kunnen concentreren op hun kerntaken. Voorbeelden van niet-gevaarlijke complementaire acties zijn o.a. ondersteuning voor de evaluatie van een wijk, administratieve of logistieke ondersteuning van een commandopost operaties, het verzamelen of uitdelen van maaltijden, het vullen en verdelen van zandzakjes, hulp bij het schoonmaken of herstellen van openbare gebouwen, enz. // Heel veel taken die o zo nodig zijn in een crisissituatie, maar waarvoor de hulpdiensten vaak handen tekort komen omdat hun beperkte capaciteit op zo'n momenten enorm overbevraagd is.

Ik ben fier te mogen zeggen dat het eerste proefproject met zo'n lokaal vrijwilligerskorps in de provincie Vlaams-Brabant (meer bepaald in Lubbeek) werd opgestart // en

inmiddels als zeer positief werd geëvalueerd. Zowel de Vlaamse als de Federale Regering zijn ter plaatste naar dit succesverhaal komen kijken, en zijn van plan om de uitrol van dit concept in andere gemeenten te ondersteunen.

Nooit meer oorlog

Om deze korte toespraak af te sluiten, wil ik ter gelegenheid van deze nationale feestdag nog even stilstaan bij het leed veroorzaakt door alle oorlogen //, en een boodschap van ‘nooit meer oorlog’ brengen. Een boodschap van ‘vrede, vrijheid en verdraagzaamheid’, die jullie ongetwijfeld allemaal kunnen onderschrijven.

We moeten die boodschap levendig houden en ze koesteren. We mogen ze beslist niet laten afglijden naar iets banaals of onbelangrijks. Het grootste gevaar hierin is immers gelatenheid, desinteresse en passiviteit. Geweld en onverdraagzaamheid **kan én mag** ons niet onverschillig laten.

In 2014, bij een herdenking van de Eerste Wereldoorlog in Luik, drukte onze **huidige koning Filip** de boodschap ‘nooit meer oorlog’ uit met de volgende woorden (en ik citeer). “Een vreedzaam Europa, een eengemaakt Europa, een democratisch Europa: Onze grootouders hebben ervan gedroomd // voor ons is het werkelijkheid. Laten we het koesteren en het blijven verbeteren.”

En met deze wijze woorden wens ik jullie allen een fijne nationale feestdag toe. Graag hef ik samen met jullie het glas // niet alleen om vandaag de eedaflegging van de allereerste koning der Belgen te herdenken, maar ook om het 10-jarig koningschap van onze koning Filip te vieren.